

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krome na leto, za pol leta dve kroni, za četrť leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto. — Posamezne številke 20 vin.

:: Telefon štev. 216. ::

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrsko „ „ „ 15.649

Izhaja 10. in 25. vsakega meseca. — Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cena inseratom po 30 vinarjev od enostopne petit-vrste, za večkratno inseracijo po dogovoru.

Vsebina: Na kak način zgubi lahko posojilnica zaupanje svojih članov in vlagateljev. Zadružništvo v Nemčiji. Francoska banka in kmetški kredit. O pomenu domačega vrta. Kako je škropiti sadno drevje? Nekaj o pogozdovanju. Zadružni pregled. Gospodarske drobtine. Občni zbori. Bilance.

Na kak način lahko zgubi posojilnica zaupanje svojih članov in vlagateljev.

Glasilo nižjeavstrijskih kmetijskih zadrug prinaša članek o neki tamošnji posojilnici, ki se nam zdi tako podučen za načelstva naših posojilnic, da ga na tem mestu v glavnih potezah priobčimo.

Neka nižjeavstrijska posojilnica, ki je bila ustanovljena začetkom devetdesetih let in je bila torej ena najstarejših posojilnic v tej deželi, se je leto za letom lepše razvijala. Pridobila si je zaupanje ljudstva in stanje njenih hranilnih vlog je stalno naraščalo. Preostajajoča denarna sredstva je nalagala pri Zadružni osrednji centralni blagajni, ko je bila tu ustanovljena. Ko ji je poslednja tudi v časih nizke obrestne mere naložbe vedno enako obrestovala (po 4 $\frac{0}{10}$), je posojilnica zamogla izkazati vsako leto precejšen poslovni prebitok, iz katerega so se obrestovali zadružni deleži 4 odstotno. Vrhu tega je dala vsako leto znaten znesek v rezervni zaklad, vsled česar je ta kmalu dosegel vsoto več tisoč kron. Člani posojilnice so bili z delovanjem zadruge popolnoma zadovoljni, ker je bila obrestna mera za posojila zmerna in ker so se deleži obrestovali kakor hranilne vloge pri kaki hra-

nilnici. Tako bi se gotovo posojilnica dalje razvijala in si ohranila zadovoljnost ter zaupanje svojih članov, ko bi ne bilo prišlo nekaj vmes.

Nekega lepega dne je odprla velika banka v bližnjem mestu svojo podružnico. Takoj so se razposlale okrožnice na občinstvo s povabilom, naj se kolikor mogoče udeležuje bančnega poslovanja. Razposlali so se seznaniti vrednostnih papirjev, iz katerih je bilo razvidno, da se morejo obrestovati tudi po 4 $\frac{1}{2}$ odstotka in da tedaj ni gospodarsko, zadovoljiti se z 4 odstotnim obrestovanjem.

Stvar je vznemirila tudi načelstvo posojilnice in ko so dobili še zagotovilo, da se pri ponujanih papirjih ni bati kurzne izgube, so se hitro odločili, del svoje naložbe pri zadružni centralni blagajni dvigniti in nakupiti vrednostnih papirjev. In načelstvo se je veselilo, kako bo stopilo pred občni zbor z veselim poročilom, da se je čisti dobiček znatno zvišal vsled ugodne izrabe denarnega trga. Seveda pri tem ni mislilo, da se s takim postopanjem krši zadružna disciplina in da se na ta način kaže grda nevhvaležnost nasproti domačemu osrednjemu denarnemu zavodu, ki je z dobrim obrestovanjem naložb posojilnici pripomogel do ugodnega razvitka.

Toda namera se ni iztekla tako lepo, kakor jo je načelstvo zasnovalo. Ko je bil računski zaključek gotov in so se člani posojilnice zbrali, da vzamejo na znanje uspeh poslovanja posojilnice v zadnjem letu, so na veliko začudenje morali slišati, da letos ni mogoče, kakor v prejšnjih 18. letih obstoja posojilnice deležev več obrestovati. Toda s tem še ni bila stvar pri kraju, slišati so morali še strašnejše stvari. Tudi rezervnemu zakladu se ni moglo nič nakazati. Cene vrednostnih papirjev so od njihovega nakupa tako padle, da ni bilo mogoče izkazati ne samo nobenega dobička, nego da se je pokazala celo zguba, ki se je morala pokriti iz rezervnega zaklada. Vsled tega so bili udeleženci občnega zбора popolnoma razočarani.

Učinkoval ni toliko znesek zgube kakor dejstvo, da se je zguba sploh pripetila. Nekateri so vprašali, ali je bilo baš potreba vrednostne papirje nakupiti. Načelstvo je moralo priznati, da ni bilo potrebno. Nekdo drugi je zopet vprašal, ali so vsaj zagotovljeni, da se prihodnje leto ne bode pripetila zopet kurzna zguba. Načelstvo je moralo priznati, da je to tudi prihodnje leto mogoče. Nek posebno plašljiv član je celo vprašal, da bi kurzna zguba mogla kdaj postati tako velika, da bi se moralo poseči tudi po deležih. Načelstvo je odgovorilo, da se kaj takega ni bati, toda popolnoma za izključeno se ne more smatrati.

Ni čuda, če v takih razmerah navzoči niso izrekli načelstvu pohvale in priznanja, nego so prav nezadovoljni — in to prvič odkar je obstojala posojilnica — zapustili občni zbor. Toda s tem še ni bilo vse pri kraju. Tudi zunaj zborovalnih prostorov se je večkrat govorilo o preobratu v zadrugi. Mnogo vlagateljev se je dalo oplášiti morda popolnoma neopravičeno in so dvignili svoje vloge. V drugih slučajih se je zopet stvar pretiravala, in iz razmeroma majhne zgube so nastale za načelstvo in zadrugo vsakokratne neprilike. Primerjali so rezultate zadnjega poslovnega leta z onimi sosednih posojilnic, ki niso bile

kupile vrednostnih papirjev. Te so zopet imele dobiček in so lahko obrestovale poslovne deleže svojih članov.

To se je zgodilo na podlagi računskega zaključka za leto 1910. Razmere se tudi letos še ne bodo zboljšale, ker bode računski zaključek vsled kurzne zgube moral zopet izkazati zgubo. Načelstvo, ki opravlja težavno in odgovorno službo in ki je poprej za svojo požrtvovalnost že pogosto želo priznanje, mora sedaj pričakovati, da ga bodo člani mesto s priznanjem obsuli z očitaji. To se bo ponavljalo, dokler ne bo mogoče enkrat kurzna zguba izginila. Toda še tedaj se bode govorilo o težavah, v katere je posojilnica zabredla.

Zadružna osrednja blagajna je opetovano svarila in članicam odsvetovala kupovati vrednostne papirje. Storila je to, ker je vedela, kaj se utegne zgoditi. Treba je preudarjati, da ne gre v prvi vrsti za nastalo škodo vsled kurzne zgube, nego veliko več za moralni vpliv, ki ga občutijo člani, če se govori na občnih zborih o zgubah. En sam slab uspeh letnega računa more zaupanje ljudstva za mnogo let omajati in vse prizadevanje in delo načelstva, posojilnici pridobiti zaupanje, utegne biti brezuspešno.

Ne moremo si kaj, da ne bi posojilnicam še enkrat svetovali: „Ostanite zveste svoji zadrugi organizaciji, mislite si, da ste en člen v verigi zadrugnih stremljenj za povzdigo kmečkega prebivalstva. Ne dajte se premotiti zapeljivemu obečanju, da boste dosegli dobiček, kajti, kakor se je pokazalo, utegneta biti zelo varane.“

Tako nižjeavstrijski zadrugi list.

Te vrstice naj služijo v pouk tudi činiteljem naših posojilnic, katere naj bi prepričale, da nalaganje denarja pri raznih denarnih zavodih ne nasprotuje samo zadrugi disciplini, nego da tako početje utegne biti tudi nevarno.

Zadružništvo v Nemčiji.

Leta 1911 imamo zaznamovati zelo velik napredek kmetijskega zadružništva v Nemčiji. Nič manj kot 1349 zadrug je bilo na novo vpisanih v zadružni register, nasprotno jih je bilo izbranih samo 262, tako da se je njih število pomnožilo za 1087. Ta pomnožitev je mnogo večja, kakor je bila prejšnjega leta, ko je znašala 813.

Močno so se pomnožile vse vrste zadrug, čeravno ne vse jednako. Hranilnice in posojilnice so se pomnožile za 627 ali za 4·01 odstotkov, nakupovalne in prodajalne zadruge za 56 ali 2·47 odstotkov, mlekarske zadruge za 63 ali 1·87 odstotkov, ostale zadruge za 337 ali za 11·88 odstotkov v primeri s stanjem prejšnjega leta. Čeravno so bile hranilnice in posojilnice že poprej zelo razširjene, se je vendar njihovo število zopet jako pomnožilo. Manj so se pomnožile nakupovalne in prodajalne zadruge ter zadružne mlekarne. Najbolj so se zopet pomnožile ostale zadruge. Posebno močan prirastek izkazujejo tu električne zadruge, katerih se je ustanovilo 204 na novo. Dalje je bilo na novo ustanovljenih 43 zadrug za vnovčevanje živine, 36 vodovodnih zadrug, 27 strojnih zadrug, 24 konjerejskih zadrug in 12 zadrug za sušenje krompirja.

Če vzamemo v poštev te izpremembe v zadružništvu, dobimo, da je bilo koncem leta 1911 skupno 25.262 zadrug, med njimi

- 98 osrednjih zadrug,
- 16.243 hranilnic in posojilnic,
- 2.321 nakupovalnih in prodajalnih zadrug,
- 3.427 mlekarskih zadrug in
- 3.173 ostalih zadrug. Število članov teh 25.562 zadrug se ceni približno na dva in pol milijona.

To ogromno število novih zadrug iznova potrjuje izkušnjo, da gospodarske stiske silijo ljudi k združevanju v zadruge. Vzrok za ustanovitev toliko novih zadrug moramo iskati predvsem v slabi letini. Strašna suša ki je

vladala lansko leto, je napravila nemškemu kmetijstvu škode več sto milijonov mark. Še skoro bolj občutno škodo kakor suša, je povzročila živinska kuga. Vse to je sililo do tedaj še neorganizirano ljudstvo k ustanavljanju novih zadrug, posebno posojilnic. Tako se je samo v zadnjem četrtletju 1911 ustanovilo nič manj kot 206 posojilnic, medtem ko se jih je prejšnjega leta zadnje tri mesece ustanovilo samo 83. Slab izpad letine je tudi uplival na skupno kupovanje krmil. Te tako mnogobrojne zadruge so se največ ustanovile po lastni inicijativi prizadetih krogov. To nam kaže, da je ljudstvo samo spoznalo in uvidelo korist zadrug in da ni treba nobene posebne propagande za ustanavljanje.

Zveze kakor tudi posamezne zadruge si prizadevajo sodelovati pri blagovni kupčiji, notranji kolonizaciji, razdolževanju, pri razširjanju elektrike, sušenju krompirja, pri dobrodelnosti na kmetih itd. Hitri razvoj današnjega zadružništva jih sili v to. Ako nečejo kmetijske zadruge podleči v boju z drugimi organizacijami, treba je, da se stalno izpopolnjujejo.

To velja v prvi vrsti za največ razširjeno in najbolje organizirano skupino kmetijskih zadrug — za kmečke hranilnice in posojilnice. Pretečeno leto so se oglašale zelo pogosto pritožbe o naraščajočem tekmovanju privatnih bank, še bolj pa javnih hranilnic. Ne redko se je pojavil skoro divji boj za hranilne vloge kmečkega prebivalstva. Z visokim obrestovanjem, s šumno reklamo, javnim ali prikritim uradnim podpiranjem se je skušalo izvabiti prihranke kmetiškega ljudstva iz kmetiških posojilnic. Pojavljajo se celo stremljenja delati kreditnim zadrugam postavne ovire v njihovem delovanju. Gotovo je proti takemu postopanju resna beseda na mestu v obrambo, kateri mora slediti skoraj tudi dejanje. Gospodarskim razmeram primerna ureditev zadrug in pravilno ter varno poslovanje so najboljše orožje proti raznim nasprotnikom.

Slično velja za zadružno nakupovalno organizacijo. Razna znamenja kažejo, da mnogo

veleindustrijalnih organizacij raje sklepa kupčije s trgovci kakor z nakupovalnimi organizacijami kmetovalcev. Vzroki so zelo razumljivi, četudi neutemeljeni. Kmetijske nakupovalne organizacije so poklicane zastopati interese konsumentov in so torej manj dobrodošli odjemalci kakor trgovci, katerih namen je lasten dobiček. Tako postopanje producentov nasproti združnim organizacijam pa je kratkovidno, kajti brez sodelovanja zadrug se ne bo doseglo posebnega zvišanja potrebščin.

Tudi na polju mlekarstva je združna organizacija neobhodno potrebna, kajti vedno več zahtevajo konsumentje z ozirom na kakovost mlekarskih izdelkov in čimdalje več teh izdelkov gre v tujino. Izpopolnenje v tehniki in gospodarstvu podpira to stvar. Hitro naraščanje mest in industrijskih krajev zahteva dalje tudi, da se mlekarske organizacije bavijo vedno intenzivneje z oskrbovanjem mest s svežim mlekom.

Kar se tiče ostalih vrst zadrug, je treba omeniti, da so se skoro pri vseh zvezah ustanovile posvetovalnice o elektrotehničnih zadevah, ki imajo nalogo spraviti električne zadruge v pravi tir. Tudi zadruge za vnovčevanje živine ter vinarske zadruge so se izdatno pomnožile.

Francoska banka in kmetijski kredit.

Francoska banka vrši tudi glede kmetijstva važno nalogo. Njena delavnost na tem polju je dvojna, indirektna in direktna. Indirektno podpira kmetijstvo s tem, da daje državi na razpolago potrebna sredstva, s katerimi potem država pospešuje kreditne zadruge. Z zakonom od l. 1897 je bila banka prisiljena državi dati 40 milijonsko brezobrestno posojilo, ki se ima vrniti l. 1920. Razen tega mora plačevati še vsakoletno vsoto, ki mora znašati najmanj dva milijona frankov, a je v resnici vsako leto znatno višja.

Država daje iz teh sredstev provincialnim blagajnam brezobrestna posojila. Provincialne

blagajne posojujejo ta denar kmečkim posojilnicam ter nakupovalnim in prodajalnim zadrugam.

Drugič pa podpira banka kmetijstvo direktno s tem, da daje hipotekarna posojila kmetom ali kmetijskim zadrugam. Od l. 1900 do 1909 je dala okrog 79 milijonov frankov posojil provincialnim zemljiškim in zveznim blagajnam in je njihovo korist diskontirala za 171 milijonov efektov.

V isti dobi je dovolila banka posameznim kmetom 159 milijonov posojil in jim diskontirala za 73 milijonov skladiščnih listov ter za 344 milijonov efektov. Največ menic se je diskontiralo v vinorodnih krajih, posebno v pokrajini Gironde. Največ se je eskontiralo v krajih, kjer cvete živinoreja. Skupno znaša torej poslovanje banke s posameznimi kmetovalci od leta 1900 do 1909 čez pol milijarde (natančno 566,000.000 fr.) Ako pa k temu prištejemo še poslovanje s posojilnicami, dobimo skupni znesek 826 milijonov frankov.

Banka diskontira le v 3 mesecih plačljive menice s tremi podpisi. Vendar se tretji podpis more nadomestiti z zastavo vrednostnih papirjev, kojih višino določi na podlagi poštenosti in premožnosti posojilojemalca. Menice z dvema podpisoma se diskontirajo z navadnim postotkom, ki znaša skoro vedno samo 3⁰/₁₀.

Na ta način torej podpira ta veliki denarni zavod francosko kmetijsko združništvo, ki šteje 96 pokrajinskih zvez in 3300 malih posojilnic.

O pomenu domačega vrta.

Povsod na deželi, kakor tudi v mestih, kjer je le mogoče, vidimo, da se nahajajo pri hišah večji ali manjši vrtovi. Le malo postestnikov je, ki si ne morejo privoščiti takega prostora, kjer ima rodbina najmilejše pribežališče, mesto, kjer najdeta gospodar in gospodinja po trudapolnem dnevnem delu sladke odpočitek. Toda tudi iz narodno-gospodar-

skega stališča ima domači vrt in vrtnarstvo z zelenjadorejo svojo vrednost ter zasluži ta panoga kmetijstva, da se posebno pri nas na Slovenskem povzdigne, kjer je skoro na najnižji stopinji razvitka in vsled tega tudi najmanjše dohodke prinaša.

V avstro-ogrski monarhiji odpade namreč od vse obdelane zemlje 772.693 ha (1·24%) na vrte in znaša v odstotkih v Istri 3·26%, v Dalmaciji 2·89%, v Trstu z okolico 2·68%, na Gor. Avstrijskem 1·99%, na Niž. Avstrijskem 1·55%, v Galiciji 1·39%, na Češkem 1·35%, v Šleziji 1·30%, na Ogrskem 1·25%, na Hrvaškem 1·24%, na Moravskem 1·22%, na Štajerskem 1·06%, v Bukovini 0·78%, na Kranjskem 0·75%, na Predarlskem 0·42%, na Goriškem in Gradiščanskem 0·30%, na Solnograškem 0·26 in na Tirolskem 0·15%.

Na Kranjskem pripada tedaj 0·75% ali 7412 ha na vrtove. Največje vrtove imajo posamezna veleposestva po deželi, večji in bolje obdelovani vrtovi nahajajo se v Ljubljani, na vso ostalo deželo pridejo večinoma le malo oskrbovani sadni in navadno 20—100 m² mereči zelenjadni vrti, ki se nahajajo ograjeni poleg hiš.

Akoravno naši kmetovalci na polju in na njivah največje množine potrebnega živeža pridelajo, vendar ima tudi pridelek na zelenjadem vrtu za zboljšanje živil svojo posebno vrednost. Zelenjava na vrtu nima namena, da daje za življenje neobhodno potrebna živila, ampak ona skrbi za koristno in prijetno izpremembo, ki je postala napredujoči človeški naravi potrebna. Hranilna vrednost zelenjave je različna, ker med tem, ko veliko njih tvori glavni del jedil omikanih slojev prebivalstva, služijo druga bolj v zadovoljenje razvajenih želodcev in je njih vrednost le nezatna, vendar imajo za človeški živež veliko važnost, ker je postalo njih zauživanje potrebno za one, kateri telesno ne trpijo mnogo. Doma zrastle sveža zelenjava omogoči gospodinji, da svoji družini od spomladi do zime postreže s priljubljenimi jedili, ne da bi bilo treba zato

denarnih izdatkov; na drugi strani pa lahko zopet toliko pridela, da del zelenjave v bližini mest, trgov, tovarn itd. proda za gotov denar in si s tem pridobiva poleg drugih dohodkov iz gospodinjstva, sredstva za nakup potrebnih stvari pri hiši, ne da bi moral hišni gospodar povsod prispevati. Gospodar dobi v ugodnih letinah za zrelo sadje, bodisi da ga svežega proda ali pa predela v mošt, lepe novce, poleg tega ga ima on in njegova družina presnega in suhega na razpolago. Vse te prednosti podaja oskrbovan in marljivo obdelan domači vrt, ne oziraje se na to, da je ravno pri nas na Slovenskem nekaterim krajem še posebno velik zaslužek, kjer se s sadjarstvom in z zgodnjo zelenjadorejo pečajo kot obrtom. Čeravno to ni povsod v enaki meri mogoče, velika vrednost, ki jo daje vrtnarstvo, pa zasluži, da povsod na deželi obračamo večjo skrb na naše vrte, da jih zasajamo z najbolj prikladnim sadnim drevjem, da se naše gospodinje pečajo bolj z zelenjadorejo in da se tega v večji meri poprimejo zlasti manjši posestniki, najemuiki, rokodelci in sploh ubožnejši ljudje, da si naravnost za živež in za prodajo pridobivajo izdaten postranski zaslužek iz te kmetijske panoge, ne da bi jim bilo vedno treba misliti na izseljevanje. K povzdigi sadjarstva in zelenjadoreje zamogli bi tudi šolski vrtovi mnogo pripomoči, ako bi se jim njih vzgledno oskrbovanje in obdelovanje omogočilo ter bi se že bolj odraščeni šolski mladini vepilo veselje in znanje do tega dela!

Skrbno urejeni in obdelani domači vrtovi niso pravi kras hiš, občin in krajin, ne pričajo le o uzornem redu in izobraženosti ljudstva, ampak pripomorejo zlasti revnejšim in nižjim slojem do neobhodno potrebnih življenskih dohodkov, in zato je želeti, da bi se pri nas po naših domačih vrteh vedno bolj obsežno gojilo sadjarstvo in zelenjadoreja, ker smo tudi v tej kmetijski stroki zelo zaostali, čeravno bi zamogli po ugodni in južni legi ne samo za domačo rabo dovolj pridelkov producirati, ampak bi lahko mrzlejšje, severne kro-

novine ž njimi zalagali. Sadjarstvo in zelenjadoreja bi lahko mogočno in blagodejno uplivali na občno blagostanje mnogih naših občin, krajev in posameznikov, radi tega pa zasluži i več podpore od strani merodajnih činiteljev, da se more ta smoter v občnem interesu doseči.

Kako je škropiti sadno drevje?

Vsak vinogradnik ve iz skušnje, če je škropil o pravem času proti peronospori, da je ostalo trtno listje do pozne jeseni zeleno in zdravo. Zdravo listje pa vpliva na vspevanje vinske trte in nje pridelek ne le blagodejno, ampak ono je zato neobhodno potrebno, ker izvršuje isto nalogo, kakor pri živalih pljuča in želodec. Kakor se pri tej rastlini s škropljenjem z bakrenovapneno zmesjo z vspehom borimo proti glivični zajedavki strupeni rosi in si s tem delom ohranimo vinsko trto zdravo in njen pridelek neprikrajšan, istotako postaja od leta do leta potrebnejše, da obračamo svojo pozornost tudi na one zajedavke, ki nam škodujejo i na drugih kulturnih rastlinah in jih skušamo uničevati, na tak način si ohranjujoč zdrave rastline in nezmanjšane njih pridelke. Število glivičnih boleznij je jako veliko; pozna se jih dandanes nad 30.000. Tako napada vinsko trto nad 320 raznih glivic, jablane 238, hruške 205, češnje 120 glivic itd. Priprosti narod pozna dobro te kvarljivke in jih je n. pr. na našem sadnem drevju okrstil z raznimi imeni kakor: listna rja, kodravost, grintavost, rastlinska črna rosa, pegavost itd. ter ve, da mu uničujejo vrednost in dobroto sadnega pridelka, ne zaveda se pa največ, da mu slabe ob enem sadno drevje samo. Še manj je podučен, da se mora i njim postaviti v bran, če si hoče sadno drevje in njega pridelke ohraniti. Če tudi večina glivic ni nevarna, vendar morejo nekatere od njih pri splošnem nastopu povzročiti veliko škodo. Ena takih glivic, ki napada splošno in povsod po naših krajih ne le listje, ampak tudi sadje

naših sadnih dreves in ki nam dela občutno škodo s tem, da liste nekako požge, sad pa napravi na zunaj krastov, ki vsled tega zgubi na dobroti in lepoti, se imenuje pri jablanah jabolčni krastovec, pri hruškah hruškov krastovec ali navadno s tujim imenom: fuzikladij (*Fusicladium dendriticum* in *F. pyrinum*).

Glivica te zajedavke napada liste že spomladi, da se naredo na njih rujavkaste lise, ki se razširjajo dalje in dalje. Listi postanejo vsled tega nekako usnjasti in suhi, ne morejo se pravilno razvijati in izvrševati svoje naloge, ki jim jo je odkazala narava glede hranitbe dreves in njegovega sadja. Pozneje listi počrne in odpadejo, kar se navadno zgodi že meseca avgusta ali septembra tako, da je drevo popolnoma golo.

Glivica se loti kmalu tudi zelenega mladega sadja, na kojem se pokažejo sprva črne pike, pozneje kraste, ki store, da sad ne more dozoreti ter da vsled svojih krast zgubi na dobroti in lepoti.

Celo mladim enoletnim poganjkom ne prizanaša, napada jih v rasti, da se pokažejo posamezna, v začetku sivo barvana, pozneje pa raskava, razpokana, krastava in suha. Dostikrat celo odmrjejo take vejice ob koncu.

Umevno je, da tako leto za letom se ponavljajoče napadanje te glivice zelo slabi drevje v rasti in zmanjšuje vrednost in dobroto sadja.

Za pokončevanje te bolezni se rabi isto sredstvo kakor za zatiranje peronospore pri vinski trti, namreč zmes modre galice in vapna, ter se na isti način in istoodstotno, navadno 1¹/₁₀ pripravlja.

Škropiti je treba v prvič spomladi pred brstenjem. To škropljenje je najvažnejše in ima največ uspeha. V drugič naj se škropi takoj po evetju; v tretjič še enkrat meseca junija ali v prvi polovici julija.

Za škropljenje nizkih dreves se lahko z uspehom rabijo navadne trtne škropilnice proti peronospori. A ker imamo pri nas največ vi-

soko rastoča sadna drevesa, dado se ista dobro poškopiti le z vozno škropilnico, ki pa je precej draga.

V fuzikladiju imamo hudega sovražnika naših sadnih dreves, katerega uničevanje imamo sicer v oblasti, ki je pa združeno s precejšnjimi začetnimi stroški, ker si moramo nabaviti ne le uničevalno sredstvo, ampak tudi drage škropilnice. Edino tolažilno pri tem je, da more tako vozno škropilnico rabiti mnogo posestnikov, da, vsa občina ter da se torej stroški pri sporazumnem skupnem nakupu in uporabi za posameznika zelo zdatno pomanjšajo tako, da je upati, da se bodo v občnem interesu in v povzdigo našega sadjarstva tudi te vozne škropilnice pri nas vsaj v onih sadonosnih krajih upeljale, kjer dobivajo iz te poljedelske stroke postransk dohodek. Želeti bi bilo, da bi boljši posestniki in izobraženi krogi i v tem oziru pot kazali priprostemu narodu. Našim sadjarjem pa svetujem, da se poprimejo škropljenja sadnega drevja ter da to izvrše trikrat na leto!

Nekaj o pogozdovanju.

Dandanes obrača vsak razumen gospodar gozdu največjo pozornost. Posebno očitno to vidimo pri umno oskrbovanih veleposestvih. Enako skrb naj ima slehern posestnik gozda ker je gozd neka hranilnica, ki sicer donaša nizke obresti, zato pa gotove, ker blaži podnebje, podpira enakomernejšo temperaturo in nam varuje, da našo itak plitvo zemeljsko plast ne odneso nalivi in ne izpere dež in sneg. Poleg umnega oskrbovanja je potrebno, da ve vsak gospodar, kako bode pomnoževal v gozdu drevje, kaj bode storil z izsekanimi gozdnimi parcelami in kako bode najuspešnejše zopet pogozdil.

Gozdna drevesa se pomnožujejo naravnim potem ali umetno. Naravni gozd nastane iz semena, katero odpada od starih dreves in iz mladik, ki izrastejo iz štorov in korenin. Umetno pa gozd pomlajujemo po semenu, če seme gozdnih dreves posejemo v gozdu ali po

sadikah, katere v gozdnih drevesnicah izgojene iz semena, v gozd presadimo.

Najvažnejše za vsacega gospodarja je, da zna to slednje delo pravilno izvršiti, ker s tem more najhitreje svoje izsekane gozdne parcele pogozditi ter mu je najpopred pričakovati novega naraščaja.

Dve- in triletno sadike gozdnih dreves dobimo za male novčiče v državnih gozdnih drevesnicah ali pri zasebnikih. Tudi si jih moremo sami izgojiti.

Gozdne parcele, katere nameravamo s sadikami zasaditi, morejo imeti različno lego in različno zemljo. V suhih zemljah, strminah in visokih gorah se gosto sadi po 0·6—1 m vsaksebi. V dobrih, globokih zemljah in ravninah se sadé po 1·2—1·5 m vsaksebi. Majhne sadike se sadi gosteje kot večje, običajno 1—1·2 m narazen. Tam, kjer zemljišče dopušča, naj se sadi pravilno, to je v vrstah. Taka pravilna saditev ne povzroči veliko več dela, ima pa mnogo prednosti pred nepravilno, največjo že v tem, da so drevesa enakomerno razdeljena po prostoru in se tedaj tudi enakomerno razvijajo. V krajih, kjer je veliko kamenja ali ki so že deloma zaraščeni, se seveda ne more saditi v vrstah, drugod naj bi se pa to storilo. Redni gozd se lažje nadzoruje in les lažje spravlja in izpeljuje. Za saditev v vrstah se potrebuje dolga vrv, na katero se določeno razdaljenost sadik zaznamuje in s katero se potem določuje mesto za saditev.

Sadi se v jamice, katere z motiko ali z drugim primernim orodjem naredimo. Jamice naj bodo do 30 cm globoke in 30 cm široke, skopljejo naj se že v jeseni ali zgodnji pomladi, da zemlja premrzne in se zrahlja. Če je zemlja rahla in se sadé enoletne sadike, napravijo se le luknjice s kakim klinom.

Posebno je važno pri saditvi, da se ohranijo sadike sveže in da se sadé pravilno. V ta namen skrbi saditelj, da ima pripravljene sadike v posodi, v koji je ilovčasta voda, da ž njo še pred saditvijo osveži kore-

nine in koreninice, da se preveč ne posuše, ter da sadi le zdrave sadike. Sadike se sadé ravno tako globoko, kakor so rastle popred, ne globočje ne plitveje. Korenine se morajo tako uravnati, kakor so popred rasle, zasujejo se z najboljšo zemljo in tako, da ne ostane nikake praznine okoli njih. V strminah in suhih legah se napravijo jamice nižje od površja, da se v njih steka vlažnost.

Zasajene parcele se potem zavarujejo proti živini, bodisi da se jih zagradi ali na drug način. Pozneje se pazi, da razni gozdni pleveli, kakor praproti, borovnice, malinjek itd. ne zaduše mladih sadik. Če je potreba, mora se ta plevel požeti in sploh nasad čist ohraniti. Sadike, ki so se posušile, se drugo spomlad nadomestijo t. j. posadijo se z novimi. Na tak način se zadobi enakomern in popoln naraščaj.

Zadružni pregled.

Novo zadruga. Tekom meseca marca 1912 so bile v zadružni register vpisane naslednje jugoslovanske zadruga:

Na Kranjskem:

Dobrnice (okr. sod. Rudolfovo), Kmetijsko društvo v Dobrnich, r. z. z o. z.

Na Štajerskem:

Mihovec (okrož. sod. Maribor), Strojna zadruga v Dragoujvasi-Mihovcih, r. z. z o. z.

Na Koroškem:

Žitaraves (dež. sod. Celovec), Živinorejska zadruga za Žitaroves in okolico, r. z. z o. p.

V Dalmaciji:

Kuti (okrož. sod. Kotor), Srpska zemljoradnička zadruga u Kutima, p. u. s. n. j.

Izbrisana iz zadružnega registra je bila v mesecu marcu 1912 sledeča zadruga:

Vojsko (dež. sod. Ljubljana), Konsumno društvo na Vojskem, r. z. z o. z. vsled končane likvidacije.

Mednarodna zveza kmetijskih zadrug s sedežem v Darmstadtu priredi dne 21. in 22. maja tega leta tretje mednarodno zborovanje kmetijskih zadrug. Shod se vrši v mestu Baden-Baden. Dnevni red je naslednji: 1. Otvoritev zborovanja in pozdrav zvezinega predsednika. 2. Poslovna poročila o se-

stavi biroja in časovna razpredelba. 3. Poslovno izvestje zvezinega predsednika. 4. Predlog zvezinega načelstva o izpremembi pravil, po kateri bi se smele v mednarodno zvezo vsprejemati tudi izvenevropske zadružne organizacije. 5. Novejše izkušnje na polju revizijskega poslovanja v posameznih deželah. (Poročevalci: tajnik dr. Neudörfer Dunaj, Avramovič Belgrad, ravnatelj dr. Nolden Frankfurt). 6. Zadružni pouk in izobrazba v različnih deželah. (Poročevalca: Profesor Gebhard Helsingfors in dr. Grabein Darmstadt). 7. Razvoj in izkušnje pri zadružnih osrednjih denarnih organizacijah. (Poročevalca: gener. zastopnik dr. baron Störek Dunaj, glavni ravnatelj ministerialni tajnik pl. Seidl Budimpešta). 8. O pomenu najeminskih zadrug v kmetijstvu. (Poročevalca: prof. dr. Arrigo Serpieri Milan in drž. posl. dr. Bernát Budimpešta). 9. Preskrbovanje elektrike na kmetih v Nemčiji s pomočjo zadrug. (Poročevalec zvezin predsednik Saenger Diersheim in ekonomijski svetnik dr. Rabe Halle). 10. Razdolževanje kmetijskih posestev s pomočjo zadrug. (Poročevalca: dr. Bernát Budimpešta in jeden nedoločen poročevalec iz Nemčije). 11. Uporaba novejših izkušenj pri hladilnih napravah za malega producenta.

Kdor bi se želel udeležiti tega zborovanja naj se prijavi pri Zadružni zvezi v Ljubljani.

Vladna predloga o novem zadružnem zakonu in o ustanovitvi splošnega kreditnega zavoda pride, kakor se čuje, kmalu v razpravo v poslanski zbornici. Ob priliki prvega branja vladne predloge se bo vršila samo generalna debata o temeljnih načelih zakona, na kar se bo predloga odkazala posebnemu odseku v pretres.

Delavske zadruga v Belgiji leta 1911.

Število zadrug je bilo	201
Te zadruga so šteje članov	157.478
Skupni obrat je preračunjen na frankov	44,420.920
Čisti dobiček je znašal	4,250.223

Od čistega dobička se je večji del razdelil med člane kot dividenda.

Zadruga imajo 391 prodajalen ter skupno obdelovanje polja v 988 občinah, to je približno tretjina vsih občin v Belgiji. Nepremično premoženje vseh zadrug je vredno 18,447.140 frankov. Vsaka družina, ki je v zadrugi, je kupila povprečno za 285 frankov celoletno. Zadružnih deležev je bilo vplačanih 1,931.194 frankov, kar pride na člana okrog 12.50 franka.

Češko zadružništvo v Šleziji je skoro vse organizovano v „Jednoti čeških gospodarskih zadrug v vojvodstvu šlezskem v Opavi“, ki je koncem

lanskega leta štela 109 zadrug. Med njimi je bilo 66 rajfajzovk, 10 posojilnic-záložen, 5 produktivnih zadrug (3 mlekarske, 1 tkalska, 1 za izdelovanje špirita) 1 skladiščna, 1 strojna, 20 nakupovalnih in konsumnih zadrug, 2 pašniški, 1 živinorejska in 3 stavbne zadrug. Izven Jednote stoji 5 rajfajzovk, 8 záložen in nekaj konsumnih društev, ki so priklopljena socialnodemokratični organizaciji.

V letnem poročilu, ki ga je izdala Jednota za l. 1911 čitamo, da je češko zadružništvo v Šleziji tudi lani znatno napredovalo, dasi lansko leto nikakor ni bilo ugodno razvoju zadružne organizacije. Slabši pridelek žita in povsem slaba letina za okopavine in krmo je povzročilo ne samo, da je imelo kmetijstvo manjše dohodke, ampak tudi da je imelo večje izdatke za draga krmila. Tu in tam višje cene živine in žita niso poljedelcu nadomestile zgube, ki jo je imel vsled nedostajanja mleka, pese, repe, krompirja in piče. Pomanjkanje denarja v kmetijstvu je imelo za posledico, da so nazadovale kupčije obrtnikov in trgovcev, vsled česar se je na denarnem trgu zvišala obrestna mera za 1—1 1/2 %/o. Da je primanjkovalo denarja, je bilo deloma iskati vzroka tudi v živahnem stavb. gibanju in tem, da manjši kmetovalci skušajo ob vsaki priliki povečati svoja posestva, katerim se cena v Šleziji rapidno dviga. Nizki kurzi zastavnih listov deželnih denarnih zavodov dokazujejo, da skušajo tako občine kakor posamezniki pokrivati svoje potrebe po denarju v mestnih denarnih zavodih, da bi se ognili kurznim izgubam.

Vsemu temu se je pridružila še okolnost, da skušajo mnogi mestni denarni zavodi z zvišanjem obrestne mere in z znatno agitacijo iskati na kmetih vloge, katere se potem zvečine investirajo v mestnih podjetjih in so za kmetovalca izgubljene.

Tako je na eni strani rastla potreba po posojilih, na drugi strani pa se je pojavil upadek vlog pri večjem številu kmetskih denarnih zavodov.

Da se izravna ta, tako znatna potreba po denarju, je morala skrbeti Jednota in je dobila proti pričakovanju dobro in glavno podporo pri avstroogrski banki, ki je Jednoti dovolila potrebni kredit. Ravno tako je Jednoti priskočila na pomoč moravska agrarna in obrtna banka.

Ker mora biti naloga naše kmetske denarne organizacije — tako nadaljuje poročilo — ne samo, da bi čimpreje prenehala odvisnost od denarnega trga, ampak tudi da bi imela na razpolago znatne prebitke za slučaj kakih stresljajev na denarnem trgu, zato je Jednota priporočala vsem vélanjenim

kreditnim zadrugam, da naj primerno zvišajo obrestno mero, omejujejo posojila na daljšo dobo in hipotekarna posojila ter da izterjajo zapadla posojila in si tako pridobe več likvidnih sredstev. Ta akcija je imela ugoden uspeh in proti koncu leta 1911 in v začetku leta 1912 je bil dotok denarja že znatno večji.

Denar. prometa je imela Jednota 14,785.073 K. Stanje vlog je znašalo koncem leta 843.114 K, posojil pa 1,353.700 K. Vloge je Jednota obrestovala po 4 1/8 %/o, vloge proti 90 dnevni odpovedi pa po 4 1/4 %/o. Kredite je Jednota dovoljevala rajfajzovkam do 200 K na člana po 4 3/4 %/o, od 200 do 300 K na člana pa po 5 1/4 %/o; ostalim zadrugam se je dovoljeval kredit v vsakem slučaju posebej proti menicam z zadostnim jamstvom. Vloge je imelo pri Jednoti 33, posojila pa 58 zadrug. Pri 38 rajfajzovkah je bilo razdeljeno med ljudi 1513 domačih nabiralnikov. Da se s to napravo prav močno pospešuje varčevanje, dokazuje najbolj to, da je bilo leta 1910 otrokom izdanih vsega skupaj 2143 vložnih knjižic za 160.760 K in vloge poslov so v 1076 vložkih znašale 309.150 kron. Na en otroški vložek je prišlo povprečno 75 K, na en poselski vložek povprečno 287 K. Gotovo jako lep uspeh!

Blagovni promet oskrbuje „Centralno gospodarsko skladišče v Opavi“, ki si je lansko leto kupilo svoj dom za 86.000 K; v Frydku ima poleg tega posebno skladišče in stalne zaloge v Poljski Ostravi in v Klimkovicih. V l. 1911 je ta organizacija razpečala 1182 vagonov raznih gospodarskih potrebščin in 263 strojev in od članov nakupila 288 vagonov žita.

Ti podatki kažejo, kako lepo se vkljub raznim oviram razvija češko zadružništvo v Šleziji.

Prodaja jaje na Danskem. Že večkrat smo pisali o raznih panogah kmetijstva na Danskem. Tako smo povdarjali veliko važnost danskih zadružnih mlekarn in klavnice. Danes naj omenimo prodajo danskih jaje. Leta 1911 so pridobili za 66 milijonov kron jajec. (V naši veljavi za 87 milijonov kron). Od tega se jih je v tujino prodalo za 26 milijonov kron danske veljave (34 milijonov našega denarja). Doma se jih je porabilo za 40 milijonov kron d. vr. (52 milijonov kron našega denarja). Da se ta vrsta gospodarstva bolj goji, podpira država z nagradami razstave, ki jih prirejajo zadrug za prodajo jajec.

Gospodarske drobtine.

Vinogradniki! V noči na 13. april t. l. zadelo nas je huda nesreča. Pozebel nam je večji del toliko željno pričakovane bogatega vinskega pridelka. Vprašal bo gotovo vsak od Vas, kaj mu je treba sedaj storiti, da ohrani vsaj trto in to, kar je še na njej nepoškodovanega. Zato Vam dajem sledeče nasvete:

Za sedaj ne kaže družega, kakor trto popolnoma pri miru pustiti in opraviti tista dela v vinogradih, ki so sedaj potrebna, to je zlasti okopavanje.

Vsak trtni popek obstoji iz treh očes, enega glavnega in dveh stranskih (podočkov). Sedaj se še ne da zanesljivo presoditi, katera očesa so pozebla. V večini slučajev je pozebel samo glavni oček in podočka sta zdrava. Eno ali drugo teh stranskih očes bo pozneje poginilo. Na teh mladikah bo tudi nekaj grozdja, čeprav bolj drobnega. Iz tega razvidite, kako nespametno delajo tisti, ki — morda v neumestni jezi — šparone (napojence, prezeze) stran režejo.

Pustite toraj trto v miru. Ko bo nastalo trajno gorko vreme, bo sama pokazala, kaj je na njej še živega in to bo treba skrbno varovati.

Potem bomo morali zlasti suhe, od mraza uničene poganjke omandati (obrti), da se poganjki iz stranskih očes (podočkov) lahko bolj razvijejo. Sedaj pa še ne kaže tega delati, ker bi znalo še to pozebsti, kar je dosedaj še ohranjeno! Vsaj smo šele sredi aprila in nam grozijo še ledeni možje. — Ko bodo mladi poganjki dosegli dolžino 15 do 20 cm, potem bo treba vse nepotrebno omandati (obrti), po cvetenju mladike na šparonih skrajševati i. t. d., da trta po nepotrebem moči ne trati. Zlasti pa ne smemo zanemariti vežnje, **škropljenja** in družega dela v vinogradih, ker bi imel sicer ta mraz hude posledice za prihodnja leta!

C. k. vinarski nadzornik B. Skalicky.

Vojaški dopusti, katere je uvedla vojna uprava za čas, ko se spravljajo poljski pridelki, so za kmetski stan znatna pridobitev. Pomanjkanje delavcev je ob tem času najbolj občutno. Taki dopusti se dovoljujejo kmetskim posestnikom, oziroma njihovim sinovom in pa poljedelskim delavcem po poklicu, in sicer pridejo ti zadnji v poštev osobito tedaj, ako služijo v zadnjem prezenčnem letu. Termin za dopust določi po posameznih četah zborna (korno) poveljstvo v sporazumu s političnimi oblastvi. Dopusti se podeljujejo, kolikor dopušča vojaška služba, za žetev, za košnjo, trgatav in nekatera druga opravila, ki imajo za posamezne kraje

večji in splošnejši pomen. Navadno traja dopust 3 tedne. Prostiti za dopust ima praviloma vojak sam pri raportu; dovolitev ali odklonitev pristoji četnemu poveljniku in je seveda zavisna od obstoječih konkretnih službenih razmer in od tega, kako se dotičnik vede. Moštvo na dopustu mora nositi civilno obleko. Dopustniki imajo, ako se izkažejo z dopustnico, na železnicah pravico do takih znižanih cen kakor vojaške osebe, ki potujejo izven službeno.

Sredstva zoper muhe v hlevih. Kot dobro sredstvo proti nadležnim muham v hlevih se je izkazalo pogosto beljenje sten in stropa z apnom. Pri tem se rabi sveži belež (voda, v kateri se je ravnokar razstopilo apno), kateremu se lahko prida malo baziola. Dobro je tudi, če se zmeša belež z galunom in sicer v razmerju 1 kg galuna na 50 litrov beleža. Galun se najprvo v vodi raztopi in se potem pridene beležu. S tem se mora hlev dvakrat popolnoma prebeliti. Muhe izločujejo na svojih nogah lepljiv sok, s pomočjo katerega morejo n. pr. laziti po steklu na oknih. Ker ima galun to lastnost, da vsesava lepljiv sok, tedaj ga mora muha izločati v večji množini kakor ga pa more proizvajati. Radi tega kmalu izginejo muhe, ki lazijo in posedajo po stenah, namazanih z galunom. Kot zelo praktična se je tudi pokazala uporaba lepila za muhe v hlevih. Pri tem se zgornje polovice stebrov ovijejo s papirjem starih časopisov, ki se potem namaže s posebno lepljivo snovjo. Ta snov se tako pripravi, da se 2 dela kolofonije, 1 del terpentina in 1 del repičnega olja skupaj stopi. Še boljše je, če se tej zmesi prida še $\frac{1}{2}$ kg sirupa na vsak $1\frac{1}{3}$ kg tega lepila, da grede muhe rajše na lep. To se mora v teku dveh tednov štirikrat ponoviti in muhe so popolnoma uničene. Drugo sredstvo, ki se tudi priporoča, obstoji v tem, da se ujamejo muhe na sledeči način: Zvečer se obesijo šop praproti na strop. Muhe se vsedejo na praprot in ako v temi hitro prerežeš vrvice, na kateri šop visi in držiš spodaj vrečo, tedaj bo šop z muhami padel v njo.

Kako se pokončuje kozavost na trtah? Ta bolezen, ki jo tudi kozice, črni palež in črni pikec imenujemo, napravlja nam na trsju že od nekdanj veliko škodo. Ona napada mladje, listje, najbolj pa grozdje. Osobito ob cvetu zna nam močno škoditi. Bolezen moramo zatirati preko zime, ko trta spi, kajti vsa sredstva, ki so se priporočevala za pokončevanje kozavosti, poleti, so se izjalovila. Tudi zimsko delo proti kozicam jih ne zatire popolnoma, a vendar bolezen jako ublaži.

Uspeh ni seveda vedno jednak in mnogokrat se pripeti, da ga niti nimamo. Edino do sedaj priporočljivo sredstvo je modra galica, ki se je raztopi prilično 40 kg v 100 litrih vode in s to raztopino trte pomaže. Raztopina zaleže še bolj, če ji dodamo 2 do 4 litre žveplene kisline (hudičevega olja). Delo se opravlja v pozni zimi, zlasti potem, ko smo odtrgali trti star lubad in smo jo nekoliko očistili. Pomazati je treba celo trto, torej deblo in mladike. Po 14 dneh je dobro ponoviti to delo. Najlažje namažemo trto s čopičem, kateremu privežemo drobno cev iz gumija ter to poslednjo spojimo z brentačem napoljenim z gornjo tekočino. Ta brentač nosimo na hrbtu, a med delom cedi se galična voda sama v čopič. Da se preceja tekočina po naši volji, bolj hitro ali bolj počasi, dobro je deti brentaču malo pipico in šele na to pritrditi cev. Nadalje se priporoča, da zmanjšamo zlo, naj obrežemo trte bolj kratko in trtne odpadke koj ponesemo iz vinograda in sežgemo. Tu moramo seveda prej pomisliti, ali se dá trta tako rezati. V nasprotnem slučaju ne smemo se posluževati tega sredstva. Tudi rano žveplanje in škropljenje deloma zaustavita bolezen. Vsaj nam se to dozdeva, kajti tam, kjer se je to delo ob času opravilo, nismo zapazili toliko kozic. „Km. Pr.“

Mesni kartel. Amerikanski kartel za meso ima pet tvrdk:

Tvrdba:	Letna prodaja	Čisti dobiček:
Armour	1.400.000.000 fr.	46.500.000 fr.
Swist	1.300.000.000 „	40.000.000 „
Morris	625.000.000 „	10.800.000 „
Sulzberger	500.000.000 „	8.000.000 „
Cudahy	425.000.000 „	9.000.000 „

Z drugimi besedami: mesni kartel ima letno krog 120 milijonov frankov čistega dobička!

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zadruge v Borovnici,

reg. zadr. z om. zav.

ki se bo vršil dne 12. majnika 1912 ob 3. uri popoldne v društvenem domu.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1911.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Mihaelu poleg Šoštanja,

reg. zadr. z neom. zavezo

ki se bo vršil dne 12. maja 1912 ob 3. uri popoldne v cerkveni hiši v Šmihelu pri Šoštanju.

Dnevni red:

1. Predsednikov pozdrav.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Branje revizijskega poročila.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih udov. Odbor.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Dobravi pri Kropi,

reg. zadr. z neom. zav.,

ki se bo vršil 19. maja 1912 ob 4. uri popoldne v prostorih posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Slučajnosti.

Ko bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor ki sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Borovnici,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 19. majnika 1912 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na IV. redni občni zbor

Kmečke gospodarske zadruge v Medoših,

reg. zadr. z om. zav.

ki se bo vršil dne 27. maja 1912 ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Strojne zadruga v Dravljah,

reg. zadr. z omejeno zavezo,

ki se bo vršil 5. maja 1912 ob 4. uri popoldne pri Pežjaku v Dravljah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev dveh odbornikov.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o reviziji.
8. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Konsumnega društva v Starem trgu pri Ložu,

reg. zadr. z om. zav.

ki se vrši dne 12. maja 1912 ob 3. uri popoldne v dvorani Kmetске hranilnice in posojilnice.

Dnevni red

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Komendi,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 27. maja 1912 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov. Odbor.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Metliki,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 19. maja 1912 ob 9. dopoldne v posojilnični hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu pri Vipavi,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil v nedeljo dne 19. majnika 1912 ob 4. uri popoldne v posojilničnem prostoru.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev dveh članov načelstva.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

Ako bi sklicani občni zbor ne bil sklepčen, vrši se bode v zmyslu § 32. zadružnih pravil čez pol ure drugi občni zbor, ki bode veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Janžu na Dravskem polju,

reg. zadr. z omejeno zavezo

ki se bo vršil dne 9. maja 1912 ob 10. uri dopoldne v posojilničnem prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.
3. Slučajnosti.

Poziv.

Družinarima Hrvatske blagajne za štednju i zajmove

reg. zadr. s neogr. jamstvom

u Trilju,

na redovitu godišnju glavnu skupštinu, koja će se držati dne 6. Svibnja t. g. na 2. ure poslije podne sa ovim

Dnevnim redom:

1. Izvješće o zadnjoj reviziji.
2. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine.
3. Izbor dvaju članova za ovjerovljenje zapisnika.
4. Priobćenje poslovnih zaključnih računa od g. 1911.
5. Izbor nekih članova uprave i nadzornega odbora.

Vabilo na redni občni zbor

Živinorejske zadruga v Borovnici,

registrovane zadruga z omejeno zavezo

ki se bo vršil dne 16. majnika 1912 ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Prememba pravil.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu pri Zatičini,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se vrši 5. maja 1912 ob 3. uri popoldne v Št. Vidu št. 2.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev.

3. Potrjenje računa za leto 1911.

4. Poročilo o izvršeni reviziji.

5. Volitev načelstva in nadzorstva.

6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega gospodarskega društva v Logateu,

reg. zadr. z om. zav.

ki se bo vršil v nedeljo dne 5. majnika 1912 ob 3. uri popoldan v dvorani „Društvenega doma“.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o ustanovnem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva.

3. Poročilo nadzorstva.

4. Potrjenje računa za leto 1911 in sklepanje o razdelitvi čistega dobička.

5. Dopolnilna volitev načelstva.

6. Volitev nadzorstva.

7. Sklepanje o morebitnem nakupu reg. blagajne.

8. Razni predlogi.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Boh. Bistrici,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil dne 12. maja 1912 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Poročilo o izvršeni reviziji.

4. Odobritev računskega zaključka za l. 1911.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se v treh tednih na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Cerkljah pri Krškem,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 12. maja 1912 ob 3. uri popoldne v stari šoli v Cerkljah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva in nadzorstva.

3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.

4. Poročilo o izvršeni reviziji.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Zgornjem Tuhinju,

reg. zadr. z neom. zav.,

ki se bo vrši dne 16. maja 1912 ob 1/2 3. uri popoldne.

Vspored:

1. Volitev načelstva (4 ude).

2. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.

3. Prememba pravil.

Načelstvo.

Vabilo k rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Svetinjah,

reg. zadr. z neom. zav.

kateri se vrši v nedeljo, 5. majnika 1912 ob 3. uri popoldne v Svetinjah v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.

4. Volitev načelstva in nadzorstva.

5. Slučajnosti.

V slučaju, da bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure drug občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo na III. redni občni zbor

Gospodarskega in vinarskega društva v Sv. Križu pri Trstu,

reg. zadr. z om. zav.,

ki se bo vršil dne 12. maja 1912 ob 10 1/2 uri predpoldne v prostorih posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se pol ure pozneje skliče II. občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu članov.

Vabilo na I. redni občni zbor

Kmetijskega društva za Šempeter in Belocerkev,

reg. zadr. z omejeno zavezo

ki se bo vršil v nedeljo dne 12. maja 1912 ob 3. uri popoldne v prostorih g. Josipa Bojanec v Šempetru št. 15.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.

2. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.

3. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Vodiceah,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki bo dne 5. maja 1912 ob 3¹/₂ uri popoldne v društveni sobi v Vodiceah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva.

3. Potrjenje računskega zaključka za 1911.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

6. Poročilo o izvršeni reviziji.

Načelstvo.

Vabilo na občni zbor

Živinorejske zadruge v Vodiceah,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki bo 5. maja 1912 ob 4. uri popoldne v društveni sobi v Vodiceah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.

2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1911.

3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na občni zbor

Kmetijskega društva v Vodiceah,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki bo dne 12. maja 1912 ob 4. uri popoldne v društveni sobi v Vodiceah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.

2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1911.

3. Predavanje o rabi strojev.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zadruge v Vodiceah,

reg. zadr. z om. zav.

ki bo dne 12. maja 1912 ob 3. uri popoldne v društveni sobi v Vodiceah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo o izvršeni reviziji.

3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na II. občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Želinjah,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 5. maja 1912 po sv. maši v župnišču na Želinjah.

Dnevni red:

1. Poročilo odbora.

2. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.

3. Sprememba pravil in volitev treh udov načelstva.

4. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Veliki Dolini,

reg. zadr. z neom. zav.

ki bo dne 12. maja 1912 ob 1/2 8. uri zjutraj v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

6. Poročilo o izvršeni reviziji.

7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva za Kranj in okolico,

reg. zadr. z om. zavezo,

ki se bo vršil dne 5. maja ob 3. uri popoldne v dvorani „Ljudskega doma“ v Kranju.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva in nadzorstva.

3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1911.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

6. Poročilo o izvršeni reviziji.

7. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Hotederšici,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 5. maja 1912 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.

3. Volitev nadzorstva.

4. Prememba pravil.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmartinu pri Kranju,

ki se bo vršil dne 5. maja 1912 ob 3. uri popoldne v prostorih posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Odobritev računskega zaključka za l. 1911.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

6. Sprememba pravil

7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil ob navedenem času sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
v **Kamniku**,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1911.

Aktiva:	K
Posojila	1,057.263-91
Tekoči račun z zvezo . . .	139.614-72
Inventar nepremični	65.600—
Inventar premični	2.394-80
Zaostale obresti posojil . . .	13.403-38
Za l. 1912. predplačana pri-	
dobnina	1.369-60
Delež pri Zadrudni zvezi . . .	1.000—
Delež pri kitarski zadrugi v	
Domžalah	200—
Naložen denar	2.000—
Prehodni	2.760-87
Poštna hranilnica	194-25
Gotovina 31. decembra 1911	16.408-57
Skupaj	1,302.210-10
Pasiva:	K
Deleži	3.284—
Hranilne vloge s kapitalizo-	
vanimi obrestmi	1,271.936-22
Tekoči račun s člani	26-43
Predplačane obresti posojil	5.285-83
Rezervni zaklad z obrestmi	15.637-50
Čisti dobiček	6.040-12
Skupaj	1,302.210-10
Denarni promet K	1,936.116-23
Stanje članov začetkom l. 1911	. 751
Prirastlo	—
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1911	751

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
na **Vrhniki**,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1911.

Aktiva:	K
Posojila	245.678-23
Tekoči račun z zvezo	471.684-76
Inventar premični	1.077-93
Inventar nepremični	2.022-79
Zaostale obresti posojil . . .	2.223-29
Vrednost tiskovin	73-29
Delež pri Zadrudni zvezi . . .	1.000—
Delež pri Ljudski posojilnici	
v Ljubljani	4—
Delež pri «Unionu»	500—
Kavcija	2.000—
Naložen denar	63.294-30
Gotovina 31. decembra 1911	7.953-86
Skupaj	797.512-45
Pasiva:	K
Deleži	1.550—
Hranilne vloge s kapitalizo-	
vanimi obrestmi	778.247-11
Predplačane obresti posojil	1.458-83
Rezervni zaklad	13.858-12
Čisti dobiček	2.398-39
Skupaj	797.512-45
Denarni promet K	928.659-90
Stanje članov začetkom l. 1911	. 262
Prirastlo	29
Odpadlo	14
Stanje koncem l. 1911	277

Bilanca
Posojilnice in hranilnice
v **Črnem vrhu**,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1911.

Aktiva:	K
Posojila	226.834-25
Inventar premični	583-88
Inventar nepremični	25.834-78
Zaostale obresti posojil . . .	4.158-74
Zaostala najemnina	406-32
Delnica pri Unionu	500—
Delež pri Zadrudni zvezi . . .	1.000—
Delež pri Kmetijsk. društvu	4—
Terjatev na gozdih	1.402-68
Terjatev na drvih	98—
Naložen denar	4.000—
Gotovina 31. decembra 1911	8.956-03
Skupaj	273.778-68
Pasiva:	K
Deleži	466—
Hranilne vloge s kapitalizo-	
vanimi obrestmi	252.722-43
Tekoči račun z zvezo	8.325—
Predplačane obresti posojil	199-54
Predplačana najemnina	96-72
Rezervni zaklad	11.041-02
Čisti dobiček	927-97
Skupaj	273.778-68
Denarni promet K	353.348-53
Stanje članov začetkom l. 1911	. 235
Prirastlo	15
Odpadlo	17
Stanje koncem l. 1911	233

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
v **Velikih Laščah**,
reg. zadr. z neomejeno zavezo,
z dnem 31. decembra 1911.

Aktiva:	K
Posojila	840.158-88
Tekoči račun s člani	122.831-93
Inventar premični	558-97
Inventar nepremični	50.176-95
Zaostale obresti posojil . . .	32.209-42
Delež pri Zadrudni zvezi . . .	1.000—
Delež pri Un'onu	500—
Delež pri Kmetijsk. društvu	2—
Prehodni	2.816-26
Gotovina 31. decembra 1911	12.694-95
Skupaj	1,112.949-36
Pasiva:	K
Deleži	912—
Hranilne vloge s kapitalizo-	
vanimi obrestmi	868.866—
Tekoči račun z zvezo	212.381—
Predplačane obresti posojil	1.532-09
Rezervni zaklad	22.931-07
Čisti dobiček	6.327-20
Skupaj	1,112.949-36
Denarni promet K	1,079.276-53
Stanje članov začetkom l. 1911	. 432
Prirastlo	27
Odpadlo	3
Stanje koncem l. 1911	456

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
v **Ribnici**,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1911.

Aktiva:	K
Posojila	942.089-98
Tekoči račun z zvezo	142.855—
Inventar premični	2.000—
Inventar nepremični	29.000—
Zaostale obresti posojil . . .	20.242-62
Delež pri Zadrudni zvezi . . .	1.000—
Naložen denar	223.099-54
Delež pri Ljudski posojilnici	4—
Tekoči račun s pošt hran.	176-78
Gotovina 31. decembra 1911	22.735-35
Skupaj	1,383.203-27
Pasiva:	K
Deleži	997—
Hranilne vloge s kapitalizo-	
vanimi obrestmi	1,354.755-02
Predplačane obresti posojil	330-35
Rezervni zaklad	22.312-72
Čisti dobiček	4.808-18
Skupaj	1,383.203-37
Denarni promet K	1,728.897-28
Stanje članov začetkom l. 1911	. 446
Prirastlo	42
Odpadlo	12
Stanje koncem l. 1911	476

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
za **Kandijo in okolico**,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1911.

Aktiva:	K
Posojila	1,377.961-02
Inventar premični	1.420-50
Inventar nepremični	59.981-93
Zaostale obresti od posojil	12.178-08
Vrednost tiskovin	534-60
Delež pri Zvezi	4.000—
Efeki	1.000—
Poštna hranilnica	317-38
Gotovina 31. decembra 1911	26.039-52
Skupaj	1,483.433-03
Pasiva:	K
Deleži	44.507-20
Hranilne vloge s kapitalizo-	
vanimi obrestmi	1,329.504-65
Tekoči račun z Zvezo	47.296—
Predplačane obresti posojil	3.277-91
Račun davkov in doklad	920-70
Račun zaklada za obresto-	
vanje razdeljenih deležev	4.910—
Jubilejni zaklad	4.243-30
Rezervni zaklad	41.000—
Čisti dobiček	7.773-27
Skupaj	1,483.433-03
Denarni promet	2,147.444-72
Stanje članov začetkom l. 1911	. 2283
Prirastlo	81
Odpadlo	130
Stanje koncem l. 1911	2234

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
v Seleh,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnev 31. decembra 1911.

Aktiva.	K
Posojila	366.330-50
Tekoči račun z zvezo	106.447-—
Inventar premični	221-08
Inventar nepremični	29.750-—
Zaostale obresti posojil	2.829-46
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
St. vloga pri Zadr. zvezi	4.000-—
Delnice pri Unionu	2.500-—
Gotovina 31. decembra 1911	7.166-—
Skupaj	520.244-04
Pasiva.	K
Deleži	740-—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	503.030-23
Predplačane obresti posojil	1.900-10
Rezervni zaklad	13.055-17
Čisti dobiček	1.518-54
Skupaj	520.244-04
Denarni promet K	567.172-30
Stanje članov začetkom l. 1911	350
Pristopilo	32
Odpadlo	12
Stanje koncem l. 1911	370

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
v Šent-Jernej na Dolenjskem,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnev 31. decembra 1911.

Aktiva.	K
Posojila	483.762-18
Tekoči račun s člani	83.722-87
Inventar premični	127-90
Inventar nepremični	25.239-83
Zaostale obresti posojil	2.431-61
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
Delež pri Ljudski posojilnici	4-—
Gotovina 31. decembra 1911	10.156-62
Skupaj	606.445-01
Pasiva.	K
Deleži	1.961-62
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	557.243-20
Predplačane obresti posojil	4.422-66
Rezervni zaklad	38.778-67
Čisti dobiček	4.038-86
Skupaj	606.445-01
Denarni promet K	702.057-94
Stanje članov začetkom l. 1911	902
Pristopilo	58
Odpadlo	17
Stanje koncem l. 1911	943

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
v Vipavi,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnev 31. decembra 1911.

Aktiva.	K
Posojila	1.030.267-76
Zaostala stanarina	350-—
Inventar premični	533-75
Inventar nepremični	21.915-40
Zaostale obresti posojil	17.091-87
Naložen denar	5.000-—
Delež pri Ljudski posojilnici	4-—
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
Rezervni zaklad	74.784-44
Delež pri Unionu	1.000-—
Delež pri Dež. vinar. zadr.	1.000-—
Delež pri Zadr. tiskarni	500-—
Gotovina 31. decembra 1911	8.063-57
Skupaj	1.161.510-79
Pasiva.	K
Deleži	2.622-—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	1.033.099-62
Tekoči račun z zvezo	44.201-—
Predplačane obresti posojil	3.357-72
Rezervni zaklad	74.784-44
Čisti dobiček	3.446-01
Skupaj	1.161.510-79
Denarni promet K	1.389.325-03
Stanje članov začetkom l. 1911	1.293
Pristopilo	48
Odpadlo	30
Stanje koncem l. 1911	1.311

Bilanca
Hranilnice in posojilnice
v Št. Vidu nad Ljubljano,
reg. zadr. z neomejeno zavezo,
z dnev 31. decembra 1911.

Aktiva.	K
Tekoči račun	426.431-24
Posojila	209.903-43
Zadr. zveza	13.270-—
Inventar premični	1.452-56
Naloženi denar	3.268-48
Delež v Zvezi	1.000-—
Prehodni zneski	497-69
Zaostale obresti	138-99
Gotovina 31. decembra 1911	3.945-94
Skupaj	659.908-33
Pasiva.	K
Hranilne vloge	645.262-19
Rezervni zaklad	7.486-21
Delež	608-—
Predplačane obresti zal. 1912	735-16
Čisti dobiček	5.816-77
Skupaj	659.908-33
Denarni promet K	1.439.542-38
Stanje članov začetkom l. 1911	—
Prirastlo	—
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1911	151

Bilanca
Kmečke hranilnice in posojilnice
v Radovljici,
reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnev 31. decembra 1911.

Aktiva.	K
Posojila	438.815-—
Tekoči račun z zvezo	131.236-—
Tekoči račun s člani	43.950-—
Stalne vloge	50.791-67
Delež pri Zadr. zvezi	400-—
Zaostale obr. posojil za 1911	486-39
Račun premičnin	704-15
Gotovina koncem l. 1911	11.807-25
Skupaj	678.190-46
Pasiva.	K
Deleži	862-—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	669.740-07
Predplačane obresti	4.630-97
Rezervni zaklad	113-63
Čisti dobiček	2.843-79
Skupaj	678.190-46
Denarni promet K	1.713.090-21
Stanje članov začetkom l. 1911	113
Pristopilo	152
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1911	265

Bilanca
Ljudske hranilnice in posojilnice
v Idriji,
reg. zadr. z neomejeno zavezo,
z dnev 31. decembra 1911.

Aktiva.	K
Posojila	491.920-20
Tekoči račun z zvezo	16.408-—
Inventar premični	172-33
Zaostale obresti posojil	8.854-95
Vrednost tiskovin	78-73
Delež pri Zadr. zvezi	1.000-—
Delnica „Union“	500-—
Naloženi denar	5.289-02
Gotovina 31. decembra 1911	2.339-77
Skupaj	526.563-—
Pasiva.	K
Deleži	520-—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	508.523-17
Predplačane obresti posojil	4.967-89
Rezervni zaklad	10.678-08
Čisti dobiček	1.873-86
Skupaj	526.563-—
Denarni promet K	638.998-03
Stanje članov začetkom l. 1911	239
Pristopilo	26
Izstopilo	5
Stanje koncem l. 1911	260